

EDUSKUNNAN VASTAUS 280/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 288/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 44/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain (659/1967) 2 a §:n 1 momentti ja 4 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 364/2002, sekä

lisätään lakiin uusi 2 b § seuraavasti:

2 a §

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla talous- ja rahoitus-suhteiden keskeyttämisestä kolmannen maan kanssa tai rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta luonnollisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin annettujen asetusten täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

2 b §

Sen lisäksi, mitä 2 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla annetuissa asetuksissa säädetään, niiden liitteissä nimetyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön varojen jäädyttämisen panee täytäntöön ulkoasiainministeriön hakemuksesta ulosottomies noudattaen ulosotto-kaaren (705/2007) 8 luvun 5—10 ja 12—15 §:ää. Jäädyttämisen täytäntöönpanosta ja jäädytettujen varojen säilyttämisestä ja hoidosta aiheutuvista kuluista vastaa päätöksen kohde.

Jäädystä ja jäädystä kumoamista koskeva asetus pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 2 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on salassapitosäännösten estämättä viipymättä oma-aloitteisesti toimitettava hallussaan olevat tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat ulosottokaaren 3 luvun 66 §:ssä tarkoitetut tiedot ulosottomiehelle. Sivullisen ja viranomaisen velvollisuudesta antaa tietoja ulosottomiehelle säädetään ulosottokaaren 3 luvun 64—68 §:ssä.

Edellä 2 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla annetuissa asetuksissa, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla annetuissa rajoittavia toimenpiteitä koskevissa

neuvoston päätöksissä ja Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston pakotteita koskevissa päätöslauselmissa kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettavista tehtävistä vastaa Suomessa ulkoasiainministeriö, jos ne eivät kuulu muun viranomaisen toimialaan.

4 §

Rangaistus viranomaisen tämän lain nojalla antaman säännöstelymääräyksen rikkomisesta tai sen yrittämisestä sekä Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaan kuuluvien Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla annettujen asetusten rikkomisesta ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 46 luvun 1—3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014 ja 1198/2014, uusi 11 d kohta seuraavasti:

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

11 d) Suomen tai ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla an-

netun asetuksen, eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) tai varojen jäädystä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) mukaan osallistua luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön varojen jäädystä, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen jäädystä liittyvien tehtävien täyttämiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 46 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 1522/1994,
563/1996, 706/1997 ja 365/2002, seuraavasti:

46 luku

Maahantuontiin ja maastavientiin liittyvät rikokset

1 §

Säännöstelyrikos

Joka rikkoo tai yrittää rikkoa

1) eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetussa laissa (659/1967),

2) valuuttalaissa (954/1985),

3) hintasulusta annetussa laissa (717/1988),

4) valmiuslaissa (1552/2011),

5) kansainvälisestä energiaohjelmasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimusten soveltamisesta annetussa laissa (1682/1991),

6) ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa annetussa laissa (1521/1994),

7) Euroopan unionin antamissa tuontia ja vientiä koskevissa asetuksissa,

8) kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetussa laissa (562/1996) tai

9) Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaan kuuluvissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla talous- ja rahoitussuhteiden keskeyttämisestä kolmannen maan kanssa tai rajoitavien toimenpiteiden kohdistamisesta luonnolisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin annetuissa asetuksissa

säädettyä tai mainittujen säädösten nojalla annettua säännöstelymääräystä, on tuomittava *säännöstelyrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

ulkomaalaislain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 36 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 668/2013, seuraavasti:

36 §

Yleiset edellytykset oleskeluluvan myöntämiselle

Oleskelulupa voidaan jättää myöntämättä, jos ulkomaalaisen katsotaan vaarantavan yleistä järjestystä tai turvallisuutta, kansanterveyttä tai Suomen kansainvälisiä suhteita taikka jos henkilön maahantulo ja kauttakulku tulee Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen velvoitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti estää.

Kansainvälisten suhteiden vaarantaminen ei kuitenkaan estä oleskeluluvan myöntämistä perhesiteen perusteella taikka oleskeluluvan myöntämistä ulkomaalaiselle, jos hänelle on unionin jäsenvaltiossa myönnetty pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 35 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti ja 37 §:n 5 momentti sekä *lisätään* 37 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1185/2013, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, sekä uusi 8 momentti seuraavasti:

35 §

Rahanpesun selvittelykeskus ja sen tehtävät

Keskusrikospoliisissa on rahanpesun selvittelykeskus, jonka tehtävänä on:

1) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen, paljastaminen ja selvittäminen;

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisellä, paljastamisella ja selvittämisellä tarkoi-

tetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen epäilyihin liittyvien ilmoitusten vastaanottamista, tallettamista ja muuta käsittelemistä sekä rahanpesun, terrorismin rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu tai saataisiin, estämistä, paljastamista ja selvittämistä.

37 §

Rahanpesun selvittelykeskuksen oikeus saada, käyttää ja luovuttaa tietoa

Saatuja tietoja saa käyttää ja luovuttaa salassapitosäännösten estämättä vain rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Lisäksi tietoja saa luovuttaa ulkoasiainministeriölle varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain 9 §:ssä annettujen tehtävien ja ulosottomiehelle mainitun lain 14 §:ssä annettujen tehtävien ja eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien

velvoitusten täyttämistä annetun lain (659/1967) 2 b §:n mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

Päätöksen 5 momentissa tarkoitettua tietojen luovuttamisesta tekee rahanpesun selvittelykeskuksessa työskentelevä päällystöön kuuluva poliisimies.

Epäilyttävää liiketointa koskevan ilmoituksen kohteen oikeudesta saada tieto ilmoituksen tekijästä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

tullilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään tullilain (1466/1994) 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 961/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

14 §

Tullilla on oikeus Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla annettujen päätösten, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla annettujen asetusten, eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuulu-

vien velvoitusten täyttämistä annetun lain (659/1967) nojalla annetun asetuksen tai varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla tehdyn jäädyttämisspätöksen toimeenpanemiseksi estää tavarantuonti Suomeen ja vienti Suomesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

rajavartiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rajavartiolakiin (578/2005) uusi 24 a ja 34 b § seuraavasti:

24 a §

Pakotteiden ja muiden rajoitteiden valvontatehtävät Suomen merialueella

Rajavartiolaitos valvoo Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla annettujen päätösten, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla annettujen asetusten, eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) nojalla annetun asetuksen tai varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla tehdyn jäädyttämisspätöksen toimeenpanemista Suomeen saapuvien tai Suomesta lähtevien alusten osalta.

34 b §

Toimivaltuus pakotteiden ja muiden rajoitteiden valvontatehtävässä

Rajavartiolaitoksella on 24 a §:ssä tarkoitettua tehtävää hoitaessaan oikeus estää ulkomaisen aluksen pääsy Suomen sisäisille aluevesille. Samoin perustein rajavartiolaitos voi estää suomalaisesta satamasta lähteneen ulkomaisen aluksen poistumisen Suomen aluevesiltä sekä Suomen lipun alla purjehtivan aluksen poistumisen Suomen aluevesiltä tai talousvyöhykkeeltä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Laki

alusliikennepalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään alusliikennepalvelulakiin (623/2005) uusi 17 a § seuraavasti:

17 a §

VTS-viranomaisen kiello-oikeus

VTS-viranomaisella on Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla annettujen päätösten, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla annettujen asetusten, eräiden Suomelle Yhdistyneiden

Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) nojalla annetun asetuksen tai varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla tehdyn jäädyttämisspätöksen taikka viranomaisen määräämän aluksen kulkua koskevan rajoitteen toimeenpanemiseksi oikeus kieltää:

1) alusta saapumasta VTS-alueelle tai poistumasta VTS-alueelta;

- 2) tulemasta satamaan tai ankkuroimasta;
- 3) lähtemästä satamasta tai ankkuripaikalta.

Toimenpiteistä on tiedotettava tarpeen mukaan välittömästi 24 §:ssä mainituille virka-apuviranomaisille sekä ulkoasiainministeriölle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015